

Another basic issue of cognitive linguistics about a certain conceptual scheme which underlies each stylistic device allowed us to distinguish several types of catachresis. These are catachresis-metaphor, catachresis-paradox and catechrseis of synesthetic type. Catachresis-metaphor is actualized in postmodern poetic texts by means of analogy based on the mechanism of association. However, if metaphor is usually formed according associations by similarity, then in catachresis this relationship is formed precisely by the similarity of incompatible, heterogeneous entities. Catachresis-paradox is a type of catachresis embodied through a paradoxical combination of incompatible entities belonging to different ontological planes. Such catachresis reflects author's unique perception of the world. Catachresis-paradoxes contradict the logic and knowledge of the surrounding world, creating an intellectual obstacle to the perception of the depicted reality and cognitive discomfort. Catachresis of synesthetic type is formed by means of mapping of incompatible but non-contrastive concepts belonging to the realm of sensations. Synesthesia is the phenomenon of multisensory perception, the reaction to external stimulation of senses when a person is not able to distinguish certain types of sensations. So a feeling received by one sense organ gives rise to a feeling that corresponds to another sense organ.

The analysis of postmodern American poetry revealed numerous cases of usage of catachresis-paradoxes and catachresis of synesthetic type. The usage of catachresis in the system of poetics of nonsense contributes to the ambiguity of senses in postmodern poetry and reveals the creative potential of language in forming new and concealing common meanings in contemporary American poetic texts.

Key words: *catachresis, metaphor, poetics of nonsense, paradox, oxymoron, synesthesia.*

УДК 811.111:001.81

О. С. Малюга
Н. В. Ажогіна

МІСЦЕ І РОЛЬ КОМЕНТАРЯ В КОМУНІКАТИВНІЙ СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНО-НАУКОВОГО ДИСКУРСУ

У статті зроблено спробу проаналізувати й означити підходи до визначення місця і ролі коментаря як жанру і мовленнєвої форми професійно-наукового дискурсу для його подальшого застосування в системі «наукова інформація – наукове знання».

Ключові слова: *коментар, дискурс, наукова інформація.*

DOI 10.34079/2226-3055-2019-12-20-203-210

Вступ. В час глобальних трансформацій у світі наукової комунікації (у царині створення, обміну, розповсюдження і впровадження актуальної інформації в науковий обіг) велика увага приділяється інструментарію максимально швидкого та ефективного її застосування. Йдеться про удосконалення системи опрацювання нових надходжень інформації наукового характеру на загальнонаукових засадах. Цей процес відбувається в галузі теорії інформації, теорії та практики комунікативістики в науково-інформаційному та лінгвістичному розумінні.

Розвиток інформаційного суспільства, суспільства глобальної інформатизації, призвів до нечуваного експоненціального зростання кількості інформації соціального характеру. Усвідомлення та обробка такої кількості інформації, перетворення її на інтелектуальний, компетентнісний ресурс, що може бути використаний в процесі розвитку суспільства, вимагає нових підходів у цій галузі. Необхідність швидкого розв'язання визначеної проблеми викликана наявністю синергетичної реактивності процесу, коли кількість сприйнятої та розповсюдженої інформації переходить на новий рівень її якості. На наших очах відбуваються глибинні структурні зміни тезаурусного і контентного мовного наповнення всього обсягу наукового знання через мережу комунікативних каналів.

Актуальність застосування коментарів до текстів наукового характеру на всіх рівнях обробки наукової інформації та узгодження її змісту з наявним науковим знанням, як стиснена, мінімізована, ущільнена, згорнена мовленнєва форма (форма комунікації, жанр професійно-наукового дискурсу), полягає в інтенсифікації пошуків дієвих засобів каталізації наукових досліджень, оскільки коментар є гнучким засобом швидкого реагування на новітню інформацію наукового характеру. Тому застосування коментарів до наукових текстів вимагає копінткого аналізу факторів і чинників їх обробки та результування такої інформації в системі наукового знання.

Слід зазначити, що існує широке коло напрацювань, присвячених процесу обробки наукової інформації, комплексної основи її втілення у наукове знання, в тому числі проблемі її стиснення, ущільнення тощо певними інструментами методологічного і практичного характеру (Ю. Ф. Абрамов, Р. Акофф, В. О. Асєєв, М. Бонгард, М. Боніц, Л. Бриллюен, М. П. Вацьокін, Л. О. Виноградов, Н. Віннер, Р. С. Гіляревський, Ж. А. Дученко, У. І. Ешбі, М. Кастельс, Д. Мак Квейл, Т. М. Ковер, А. А. Коган, В. З. Коган, А. Н. Колмогоров, О. О. Корінний, А. М. Кочергін, С. Г. Кулешов, Р. Лаундер, Е. М. Лівшиць, Є. О. Мамчур, О. І. Михайлов, М. М. Мойсєєв, З. В. Партико, Б. В. Плєсський, Г. Г. Почепцов, О. С. Розумовський, Е. П. Семенюк, Є. О. Сєдов, В. І. Сіфоров, Л. Н. Сумароков, А. П. Суханов, А. К. Сухотін, Дж. А. Томас, О. І. Уйомов, А. Д. Урсул, А. А. Харкевич, Ф. М. Цирдя, К. Черрі, А. І. Чорний, К. Е. Шеннон, Ю. М. Шрейдер та ін.).

Втім проблема місця і ролі коментаря в системі наукових комунікативних актів і форм у професійно-науковому дискурсі все ще залишається недостатньо дослідженою.

Отже, **мета** даної статті: визначити місце і роль коментаря в системі наукових комунікативних актів і форм у професійно-науковому дискурсі на підставі обробки наукової інформації.

Виклад матеріалу. В лінгвістичному мовленнєвому комунікативному сенсі коментар визначається як форма **ремарки**, пов'язаної з додатковою інформацією, зауваженням або твердженням [12, с. 17]. У вузькому значенні такий додаток (англ. «addition») виступає формою акцентації уваги на суттєвих для розуміння всієї наукової праці моментах. В загальному лінгвістичному значенні коментар тлумачиться як усна або письмова ремарка, зауваження (англ. «remark»), що переважно пов'язане з додатковою інформацією, зауваженням або твердженням і відбиває дієві акти коментування (зауваження, стислий огляд, акцентація, занурення в контекст, ситуацію, оцінка (у вузькому значенні), нотування, коротке тлумачення тощо [12, с. 1521]. Коментар може позначатися такими абрєвіатурами: латинською N.B. («nota bene» — поміть добре, зверни увагу) або англійською obs. («observation» — в значенні аотація, стислий огляд) тощо [12, с. 365]. Термін «коментар» може мати різні значення в залежності від конкретних галузей застосування. В комп'ютерній галузі,

де переробляється соціальна інформація, коментар, ремарка, примітка тощо має вигляд Feedback – автоматичної відповіді електронної системи на запит результату обробки даних; як психологічне явище – це індикація результатів впливу навколишнього середовища на системи реагування, поведінкові дії організму [12, с. 521]; в широкому сенсі психолінгвістики коментар є відбиттям реакції на нову інформацію; в правничій сфері – це необхідна умова розуміння, тлумачення явищ юридичного характеру. Існує також англійськомовне поняття «commentary»: «...1. a series of comments, explanations, or annotations...» – лінгвістично спрямована серія коментарів, розширень, анотацій до текстів [12, с. 295]. У літературознавчому контексті коментарі – це ремарки, примітки, додатки; а в нашому домінувальному мовленнєвому дискурсивному аспекті – це система фіксації результатів обробки фактів, подій об'єктивного світу від імені коментатора [12, с. 295]. Враховуючи зазначене вище, можемо стверджувати важливість використання коментаря у науковій сфері, адже він стисло передає інформацію з роз'ясненням та / або інтерпретацією певних фактів і думок науковців. Це може викликати дискусії стосовно важливих моментів наукового тексту і, у свою чергу, народжувати нові ідеї.

Коментар до спеціалізованого наукового тексту належить до одного з типів розробленої вченими типології мовленнєвих жанрів, де видом дискурсу є науковий [10]. Його специфіка дуже чітко корелюється із формами оцінки наукового знання, у тому числі тими, які мають інформативний характер [6]. Об'єктивно на даний момент в межах класифікації різновидів наукового стилю комунікації: науково-популярний, науково-діловий, науково-технічний, науково-публіцистичний, навчально-науковий [8, с. 33], місце коментаря не є достатньо визначеним. У системі термінологічних тезаурусів коментар до спеціалізованого наукового тексту не має певного місця. Залишається нез'ясованою методика застосування коментаря як мовного коду, його організації в мовленнєвому потоці.

Треба зауважити також недоопрацьованість проблеми застосування коментаря як жанру мовлення і невизначеність його **комунікативної компетенції**. Це важливо для встановлення відповідності коментаря первинному науковому джерелу. Спираючись на результати досліджень у цій галузі канадських лінгвістів М. Кенела та М. Свейн, а також О. В. Яшенкової, можемо виділити 4 види компетенції: граматичну, дискурсивну (в нашому випадку в професійно-науковому дискурсі), соціолінгвістичну (розраховану на поширення в науковій спільноті) та стратегічну, що орієнтується на подолання перешкод (мовних, соціальних та ін.) на шляху розуміння сутності інформаційного меседжу [11, с. 138]. При застосуванні наукової методології у визначенні коментаря вважаємо можливим звернення до методу дискурс-аналізу, в межах якого актуалізується жанрова специфіка останнього [11, с. 33]. Дуже вдалим у цьому сенсі є підхід Ф. С. Бацевича. Він пояснює дискурс як «текст у тексті» [2], в межах якого коментар виступає суміжною сконцентрованою формою вираження його змісту й організації. У системі елементів процесу комунікації коментар як інструмент науково-професійного дискурсу виступає комунікативною ланкою у зворотному зв'язку між адресатом і адресантом [10]. В широкому сенсі коментар може бути сприйнятий як форма зворотного зв'язку в будь-яких засобах вираження лінгвістичної комунікації – усних, письмових, вербальних тощо [10, с. 47]. Це вписується у систему наукової комунікації взагалі, де коментар є необхідним елементом професійного дискурсу на базі наукової інформації [3, с. 18; 9, с. 64].

Цікавим для нашого дослідження є сучасний стан застосування цих комунікативних форм на основі інформаційних технологій і новітніх засобів фіксації

інформації. Широковживане поняття «пост» в англійській мові має одне з давніх значень у вигляді «*Post*» і тлумачиться наступним чином: «...*b. to affix (a notice...)*...
Syn-s... b. announce, advertise, publicize» [12, с. 1122].

В нашому випадку такі повідомлення-твердження, висловлювання мають форму комунікативного мовленнєвого акту і є значущими для розвитку комунікативних каналів передачі та обробки інформації (спираючись на її кількісні і якісні виміри. – *Авт.*). В системі методологічних підходів до тлумачення **інформаційних повідомлень** в системі дискурсивних практик треба виділити праці К. Апеля, А.-Ж. Греймаса, Ж. Курте, М. Фуко та ін.

Цікавою проблемою є визначення **твердження** в дискурсі як форми мовленнєвої комунікації. За К. С. Серажим існують ідеальні умови *комунікативного дискурсу*: «...1. Кожен суб'єкт, здатний до мовленнєвої діяльності, може брати участь у дискурсі. 2. Кожен може проблематизувати будь-яке твердження. 3. Кожен може виступати в дискурсі з будь-яким твердженням. 4. Кожен може висловлювати свої погляди, бажання, потреби...» [5, с. 26]. Отже, процес коментування наукової інформації точно лягає на матрицю комунікативного спілкування.

На філософсько-методологічному рівні цей процес набуває форми **зведення** загального до конкретного і навпаки, виходячи з певних принципів, напрацьованих наукою із врахуванням її останніх досягнень (синергетики, синтелектики тощо).

В англійській мові існує багато підходів до створення коментарів: техніко-технологічні, природознавчі тощо (*smaller extent, size, amount, number etc.*; на рівні діяльності: *diminish, decrease, shorten, abridge, curtail, contract, retrench, lessen, attenuate, abate, etc.*). Існує окремий термін, що стосується ущільнення інформації: *Compacted information; Compression (compressed information)*. В нашому випадку йдеться про систему кількісного і якісного зведення наявного в просторі та часі обсягу наукової інформації до *мінімізованих комунікативних форм мовлення* без втрат змістового наповнення.

Залишається актуальною розробка типології коментаря, визначення його жанрової належності, мовленнєвої структури тощо. Відомо, що стратегії наукового дискурсу реалізуються в різних його жанрах, зокрема, в наукових текстах. І тут, на нашу думку, коментар посідає особливе місце, як жанр, що виконує роль оперативного уточнення стратегії наукового дискурсу.

Для розв'язання проблеми вважаємо за необхідне звернутися до процесу комунікації, в межах якої відбувається процес взаємодії переконань і висловлювань спеціалістів, фахівців в певній галузі. Коментар як жанр наукового дискурсу організовує авторів у певну спільноту професійних комунікантів, до якої входить і сам відправник повідомлення. Такий жанр комунікативного спілкування об'єднує авторів у розвитку елементів професійного наукового дискурсу.

Дуже важливим уявляється структурування форм коментаря до наукових текстів відносно способів інтерактивності: діалогу, полілогу, кількості учасників, міжособистісного спілкування тощо [11, с. 58]. При цьому елемент **новизни** інформації, в нашому випадку від адресанта – автора повідомлення, виступає каталізатором нових знань. В процесі вибору-обробки первинної інформації спільнотою науковців відбувається розкодування додаткових смислів за допомогою коментаря-повідомлення, під час якого **нове**, в нашому випадку – знання, виникає як раніше неіснуюче сполучення елементів старого [3, с. 58]. Доречно звернення до напрацювань Ю. М. Лотмана, який при розробці *семантичної моделі комунікації* ставить питання виникнення нового повідомлення. І, відповідаючи, стверджує процес формування свідомістю нової думки [3, с. 58]. Продовжуючи цей аналіз, О. В. Юрефєва

наголошує, що категорія **нового** нероздільно пов'язана з інформацією [3, с. 58]. Отже, проблема нового, його виникнення, ствердження або, навпаки, заперечення має величезне теоретичне й практичне значення.

Для розуміння особливостей функціонального стилю мови науки та виділення його характеристик, компонентів (жанру коментаря, зокрема) важливими є роботи науковців О. І. Багрій, С. Д. Береснева, М. П. Кульгав, Н. М. Разінкіної, Е. Г. Різель, О. С. Троянської, Г. С. Цехмістрової та ін.

Подібно до функціонального стилю, кожен тип дискурсу має свої, тільки йому притаманні види й типи жанрів. Вивченню стилю наукової літератури присвячені численні роботи відомих лінгвістів (Н. М. Разінкіна, Є. С. Троянська та ін.). Однак, на нашу думку, жанровій своєрідності наукових текстів приділялося надзвичайно мало уваги. Проблема специфічної організації жанрів наукової літератури заслуговує найпильнішої уваги дослідників [4]. З цього погляду коментар до наукового тексту виступає важливим складником, чинником розвитку жанрової лінгвістичної стилістики.

В розумінні форм наукового інформаційного дискурсу коментар має своє визначене місце як практика обговорення наукового тексту, оскільки роль наукового інформаційного дискурсу – систематизувати інформаційне середовище науковців, лаконічно й кваліфіковано донести інформацію про нові знання, висновки, судження, досвід та прогнози до науковців з широким діапазоном інтелектуальних потреб в різних сферах їх діяльності [7].

На думку О. В. Тріщук, «... вторинність науково-інформаційного дискурсу означає, що в плані вираження він представлений вторинними текстами, створеними на основі інформації з первинного наукового тексту – фіксованого результату попередньої взаємодії іншого суб'єкта з іншим об'єктом. Через вторинні тексти в простір наукового інформаційного дискурсу потрапляють тексти первинного наукового дискурсу, у результаті осмислення яких читач конструє позамовну дійсність. Якщо комунікаційний процес у первинному науковому дискурсі в максимально абстрактному вигляді представити традиційною схемою Р. Якобсона: Комунікант → Текст → Реципієнт, то видно, що Комунікант перетворює/вкладає необхідну йому інформацію в Текст (упорядковану систему знаків), який він потім відправляє Реципієнту, а той розпаковує цей текст і користується ним» [7, с.10]. В системі досліджень особливостей **англомовних наукових текстів** і розвитку полів їх тлумачення, розуміння, інтерпретації велике значення мають роботи вітчизняних і закордонних дослідників (О. І. Багрій, О. М. Ільченко, Л. М. Кім, В. І. Клинг, І. М. Колегаєвої, Т. В. Радзієвської, Н. М. Разінкіної, О. В. Тріщук, О. С. Троянської, Т. В. Яхонтової, О. В. Яшенкової та ін.). На нашу думку, є доречним розмістити коментар до таких текстів у межах композиційної схеми в розділі «Обговорення» (**Discussion**). Розуміння специфіки тлумачення цих текстів потребує подальших досліджень.

Сьогодні коментар до наукових текстів у вигляді ремарок, тверджень, висловлювань, додатків, поля обговорень тощо посідає комунікативно визначене місце, як елемент наукової дискусії, обговорення наукової інформації (англійською, зокрема) на теренах Internet.

Функціонування жанру коментаря в англомовному науковому дискурсі має відбуватися, на нашу думку, у процесах когнітивно-прикладного характеру. При цьому межі такого підходу не є остаточно визначеними, що дає змогу розширити напрями пошуку шляхів адекватного сприйняття, розуміння і формування мовленнєвого середовища. Саме таким чином коментар набуває форму дискурсу як типу комунікативної діяльності та сприяє розвитку мовленнєвих жанрів [1, с. 26]. Коментар як жанр мовленнєвої комунікації відіграє роль референційного аспекту повідомлення –

перформативного дискурсу, коли через доповнення змінюються усталені елементи організації наукового тексту. При цьому коментар набуває характеру мовного коду, що сконцентровано фіксує, зокрема, ступінь алгоритмізованості вживання мовних засобів в системі «стаття-коментар-стаття» (науковий текст. – *Авт.*).

Досліджуючи типи комунікативних мовленнєвих актів, має сенс віднести коментар до групи репрезентантів у випадку, коли функціонують певні повідомлення-судження, що входять до інтерактивної системи. З цього погляду коментар, на нашу думку, має фіксоване місце в системі мовленнєвих контактів «адресат – адресант». На необхідності систематизації постійних взаємопереходів-модифікацій мовленнєвих актів у наукових жанрах, коли опублікований текст породжує розгорнуті відповіді у вигляді коментарів, у тому числі, наголошує Т. В. Яхонтова [10, с. 51].

Дуже цікавою позицією щодо місця авторської характеристики у системі наукового інформаційного дискурсу виступає дослідження О. В. Тришук [7], де саме **інформатор** є виконавцем одночасно ролі ученого-експерта (оцінює, осмислює представлену автором первинну наукову працю) і вченого-популяризатора (інформує спільноту про її основний зміст і при цьому реалізує власні професійні інтереси, зумовлені науково-інформаційною діяльністю). Як зазначає О. В. Тришук, «діяльність **інформатора** спрямовується, насамперед, на вторинний текст, як соціальний предмет, і на себе самого, адже, щоб прийняти правильне рішення стосовно науково-інформаційного тексту, він знаходиться в постійному діалозі із собою для формування внутрішньої переконаності в об'єктивності займаної позиції, у правильності власних рішень і підходів, упевненості у власних професійних можливостях... Інформатор передусім є індивідом з власним суб'єктивним, іноді навіть упередженим поглядом на ту чи іншу проблему, розглянуту в першоджерелі... При цьому в нього немає іншого вибору, як прийняти традиційну стратегію ведення науково-інформаційного дискурсу... Дискурс обмежує діяльність інформатора певними рамками, за які той не має права виходити, щоб не стати в ньому чужим і не втратити можливість провадити науково-інформаційну діяльність. Але, якщо в інформатора виникає відчуття, що йому тісно в рамках наукового інформаційного дискурсу, якщо він захоче, зокрема, висловити власне ставлення до окресленої в первинному творі наукової проблеми, то буде змушений полишити цей дискурс і перейти до іншого, наприклад, науково-критичного, де така можливість надається» [7, с. 14].

На нашу думку, цей ключовий момент співвіднесення авторської думки та висловлювань коментаторів на даний момент є інформаційним клубком протиріч, які є полем розгортання нових ідей, нового знання, і взагалі, поступу наукової спільноти.

Висновки. Все вищесказане дозволяє нам зробити висновок про те, що місце і роль коментаря як комунікативного акту в системі наукових комунікацій, як вияв мовленнєвої форми професійно-наукового дискурсу наразі не досить визначені. Це пов'язано зі складністю узгодження підходів до тлумачення сутності процесів в системі «наукова інформація – наукове знання» в міждисциплінарному полі наукових досліджень: в галузі **теорії** інформації, комунікативістики та в галузі лінгвістичного аналізу текстів наукового характеру. Проблема дослідження дискурсивного феномену коментаря до наукового тексту має перспективний характер з огляду збільшення інтенсивності усього комунікативного процесу в полі наукової інформації, появи сучасних технологій розповсюдження і фіксації інформації, оскільки питання пошуку нових шляхів наукового розвитку стоїть дуже гостро.

Список використаної літератури

1. Бацевич Ф. С. Лінгвістична генологія: проблеми і перспективи: моногр. / Ф. С. Бацевич. – Львів: ПАІС, 2005. – 264 с.; Batsevych F. S. Lnhvistychna henolohiia: problemy i perspektvyu: monohr. / F. S. Batsevych. – Lviv: PAIS, 2005. – 264 s.
2. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: підруч. / Ф. С. Бацевич. – Київ: Академія, 2004. – 344 с.; Batsevych F. S. Osnovy komunikatyvnoi lnhvistyky: pidruch. / F. S. Batsevych. – Kyiv: Akademiia, 2004. – 344 s.
3. Конспект лекцій до курсу «Теорія масової інформації» для студентів I курсу денної та заочної форми навчання спеціальності 6.030301 «Журналістика» / уклад. О. В. Юферева. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2015. – 76 с.; Konspekt lektzii do kursu «Teoriia masovoi informatsii» dlia studentiv I kursu dennoi ta zaochnoi formy navchannia spetsialnosti 6.030301 «Zhurnalistyka» / uklad. O. V. Yufereva. – Zaporizhzhia: ZNTU, 2015. – 76 s.
4. Почепцов Г. Г. Теория коммуникации / Г. Г. Почепцов. – 2-е изд. стереотип. – Москва: СمارтБук, 2009. – 651 с.; Pocheptsov G. G. Teoriya komunikatsii / G. G. Pocheptsov. – 2-e izd. stereotip. – Moskva: SmartBuk, 2009. – 651 s.
5. Серажим К. С. Дискурс як соціолінгвальний феномен сучасного комунікативного простору (методологічний, прагматико-семантичний і жанрово-лінгвістичний аспекти: на матеріалі політичного різновиду українського масовоінформаційного дискурсу): дис. ... д-ра філол. наук: спец. 10.01.08 / Катерина Степанівна Серажим; Київськ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка; Ін-т журналістики. – Київ, 2003. – 211 с.; Serazhym K. S. Dyskurs yak sotsiolinhvalnyi fenomen suchasnoho komunikatyvnoho prostoru (metodolohichniy, prahmatyko-semantychniy i zhanrovo-lnhvistychniy aspekty: na materialy politychnoho riznovydu ukrainskoho masovoinformatsiinoho dyskursu): dys. ... d-ra filol. nauk: spets. 10.01.08 / Kateryna Stepanivna Serazhym; Kyivsk. nats. un-t im. Tarasa Shevchenka; In-t zhurnalistyky. – Kyiv, 2003. – 211 s.
6. Синиця І. А. Діалогічність у науковому тексті / І. А. Синиця // Мовознавство. – 2004. – № 2–3. – С. 56–64; Synytsia I. A. Dialohichnist u naukovomu teksti / I. A. Synytsia // Movoznavstvo. – 2004. – № 2–3. – S. 56–64.
7. Тріщук О. В. Феномен науково-інформаційного дискурсу у сфері соціальних комунікацій: автореф. дис. ... д-ра наук із соціальних комунікацій: спец. 27.00.01 / Ольга Володимирівна Тріщук; Київськ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2009. – 32 с.; Trishchuk O. V. Fenomen naukovoinformatsiinoho dyskursu u sferi sotsialnykh komunikatsii: avtoref. dys. ... d-ra nauk iz sotsialnykh komunikatsii: spets. 27.00.01 / Olha Volodymyrivna Trishchuk; Kyivsk. nats. un-t im. Tarasa Shevchenka. – Kyiv, 2009. – 32 s.
8. Чернявская В. Е. Интерпретация научного текста: учеб. пособ. / В. Е. Чернявская. – 4-е изд. – Москва: Издательство ЛКИ, 2007. – 128 с.; Chernyavskaya V. Ye. Interpretatsiya nauchnogo teksta: ucheb. posob. / V. Ye. Chernyavskaya. – 4-e izd. – Moskva: Izdatelstvo LKI, 2007. – 128 s.
9. Яхонтова Т. В. Структурно-композиційні особливості сучасної англійської наукової статті / Т. В. Яхонтова // Мовознавство. – 2009. – № 6. – С. 51–58; Yakhontova T. V. Strukturno-kompozyciyni osoblyvosti suchasnoi anhlovnoyi naukovoi statti / T. V. Yakhontova // Movoznavstvo. – 2009. – № 6. – S. 51–58.
10. Яхонтова Т. В. Лінгвістична генологія наукових комунікацій: моногр. / Т. В. Яхонтова – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. – 420 с.; Yakhontova T. V. Lnhvistychna henolohiia naukovykh komunikatsii: monohr. / T. V. Yakhontova – Lviv: Vydavnychiy tsentr LNU imeni Ivana Franka, 2009. – 420 s.

11. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. / О. В. Яшенкова. – Київ : Академія, 2010. – 309 с. ; Yashenkova O. V. Osnovy teorii movnoi komunikatsii : navch. posib. / O. V. Yashenkova. – Kyiv : Akademiia, 2010. – 309 s.

12. The Random House Dictionary of the English Language / ed. J. Stein, L. Urdang. – New York : Random House, 1973. – 2058 p.

Стаття надійшла до редакції 10.05.2019.

O. Maliuha
N. Azhohina

THE PLACE AND ROLE OF COMMENTARY IN THE COMMUNICATIVE SYSTEM OF PROFESSIONAL-SCIENTIFIC DISCOURSE

The problem of the place and role of the commentary as a genre and the form of professional-scientific discourse in the context of communicative informative activity is relevant in terms of the development of modern science and technology. It is a question of minimizing – compressing the form of scientific text without the loss of meaning in the conditions of exponential growth of the amount of scientific information. The article aims to analyze modern approaches to the definition of the commentary as a genre of professional discourse and its specification in the scientific field based on the use of the English language, which is the language of global scientific communication. It has both a general scientific and applied value. The development in this direction is based on the general methodological approaches in the field of the information theory, communication science, communicology, and linguistic approaches that are intended for purely vocational and academic purposes. This allows you to expand the circle of participants in the discussion, giving impetus to the latest scientific research. It is facilitated by Internet networks, on-line contacts, other channels of communication, in particular, a network of scientific publications, personal meetings of scientists, etc. The special attention in this material is paid to the functioning of the commentary as a specific genre of applied communicative linguistics. To this end, it is proposed to apply the latest developments in terms of identifying the specifics of the commentary to the scientific text on the basis of its discussion for further research by scientists. This is important for the further development of the specifics of linguistic terms, concepts and categories that have both universal value and purely philological from the scientific point of view. The process of structuring language codes for the context of the scientific text at different levels of professional-scientific discourse has not been thoroughly investigated. Here subjective factors that do not always take into account the specifics of the use of purely linguistic philological definitions are influenced. In the general scientific context, compliance with the «form-content» system is relevant to the system of scientific developments.

It is very important to adhere to the limits of professional scientific discourse. It is a dialogue culture / polylogue in terms of systematization of scientific information and its further use in scientific knowledge. On the other hand, this provides grounds for expanding the scope of further research in the field of multicultural scientific and professional contacts. And here, in our opinion, the comment occupies an important place, since the forms of such contacts are constantly transformed, diversified in the scientific and information communicative system.

Key words: commentary, discourse, communication, scientific information.